СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 125. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 31. травня 1930. VOL. XXXVIII. No. 125. Jersey City, N. J., Saturday, May 31, 1930. THREE CENTS.

ФОРД ОБОРОНЯЄ ВИСОКУ ЗАРОБІТНУ ПЛАТНЮ

ВЗИВАЄ ДО ПОВОРОТУ НА ФАРМИ.

ДІТРОЙТ. — Генри Форд мав розмову з ґазетним репортером на тему теперішнього застою в продукції і важких часів. Форд підніс, що найбільше лиха наносять ті, які вкорочують заробітну платню, бо в той спосіб здержують зріст продукції, бо нема збуту. В Америці все живе з заробітної платні і від неї залежить головно масовий збут товарів.

Дальшим американським лихом уважає Форд перенаселення міст. Він каже, що в Дітройт видають $1,000,000 річно на пропаганду, щоби стягати людей до міста, а повинні робити якраз навпаки. Хліборобство має, на думку Форда, величезні виглади. Фармери не повинні боятися надпродукції, бо на ділі такої нема. Перше уживали збіжа тільки для поживи людей і звірят, а тепер треба його більше для промислу й хемії ніж для поживи.

ЖИДІВСЬКІ ЖІНКИ ПРИ РОБОТІ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорські жидівські жінки розпочали кампанію за збірку $6,000,000, призначених на допомогу Жидам в Европі. За перший день зібрали самі тільки жінки й в однім тільки Ню Йорку $200,000.

МЕКСИКАНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ.

МЕКСИКО СИТІ. — Мексиканські часописи й організації протестують масово проти американських законопроєктів, які обмежують мексиканську іміґрацію до Злучених Держав.

ЦЕПЕЛІН У ДОРОЗІ ДО ГАВАНИ.

ПЕРНАМБУКО (Бразилія). — „Граф Цепелін" опустив Бразилію й полетів в напрямі до Гавани, столиці Куби.

ЗАДОВОЛЕНІ З ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРАТОРА.

ВАШИНҐТОН. — Методиська Рада Тверезости незадоволена з перенесення проґибіційних справ з департаменту скарбу до департаменту справедливости. Але зате задоволена з генерального прокуратора Мичела, бо каже, що такого сухого генерального прокуратора ще не було.

СТУДІЮЮТЬ СЕКРЕТНІ ДОКУМЕНТИ.

ВАШИНҐТОН. — Комітет для справ закордонних вже покінчив пересклування в справі лондонського морського договору. Тепер переглянуть сенатори секретну переписку між департаментом стейту і делеґацією. А потім видадуть свою опінію.

$21,000,000 НА РОЗБУДОВУ ШПИТАЛІВ.

НЮ ЙОРК. — На протязі найближчих 4 літ видасть місто $21,000,000 на направу й поліпшення шпиталів.

ЗЛОВИЛИ ФАЛЬШІВНИКІВ БАНКНОТІВ.

НЮ ЙОРК. — Вже від довшого часу шукали поліційні агенти за шайкою, яка займається підроблюванням банкнотів. Поліція одержала відомости, що та шайка має перебувати в Бруклині. По довгих доходженнях агенти впали на слід. Заувaжили, що в однім апартаменті в Бей Ридж мешкають якісь підозрілі люде, які возяться з якимись машинами й працюють по ночах. Два агенти винаняли в тім апартаменті помешкання і звідтам слідили підозрілих. В той спосіб відкрили робітню, в якій підроблювано банкноти. Коли до цеї робітні ввійшли несподівано 6 агентів, всі були при роботі. Вже все було приготоване, щоби видрукувати банкнотів на $1,000,000.

КАРИ ЗА НАРУШЕННЯ ПРОҐИБІЦІЇ.

ШИКАҐО. — Обжаловано 350 людей за нарушення проґибіції, а між ними Релфа Капоне, брата славного провідника бандитів. Капоне спроваджував напитки літаком з Монтреалю.

ПРОҐИБІЦІЙНІ АҐЕНТИ ПІД БОНДОМ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Гос, демократ з Мізури, вніс законопроект, в якім домагається, щоби кождий з проґибіційних агентів був під бондом на $10,000, щоби було з чого покрити евентуальні шкоди, спричинені їхніми ревізіями, які потягають за собою дуже часто фатальні наслідки.

РЕФЕРЕНДУМ ВИРІШИТЬ.

НЮ ЙОРК. — Републиканці нюйорського стейту остаточно станули на тім, що в справі проґибіції належить перевести загальне голосовання й повинно бути так, як заявить більшість.

ЗНАЙШЛИ ОДНО СУХЕ МІСТОЧКО.

НЮ ЙОРК. — „Ди Литерарі Дайджест" переводить пробне голосовання в справі проґибіції. І ось перший раз занотовує малу місцевість Лонґмонт в Колорадо, в якій більшість заявилася за форсовання проґибіції. Було 565 голосів за форсовання проґибіції. Всіх голосуючих було 819 осіб.

РЕСКОБ НЕ РЕЗИҐНУЄ.

НЮ ЙОРК. — З подорожі по Европі повернув Джан Рескоб, голова Демократичного Народного Комітету. Рескоб заявив, що поголоски, будьтоби він уступає з головства, не мають ніякої підстави. У дальшій розмові підніс, що ціла Европа обурена зприводу американського тарифового законопроекту.

ДРУГЕ ВЕТО ГУВЕРА.

ВАШИНҐТОН. — Президент заложив вето в справі пенсійного законопроекту для ветеранів еспанської війни. Президент твердить, що цей закон признає допомогу за хороби, які не мають нічого спільного з війною, а це є несправедливе.

ГРЕКИ ВТІКАЮТЬ З РОСІЇ.

До пристані Бурґас причалив італійський корабель з Одеси. На палубі корабля є 36 грецьких родин-утікачів. Вони ідуть в Грецію і говорять, що сотки грецьких кольоністів ждуть з нетерпеливістю, щоби виїхати поза межі совдепії.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА ПОМІЖ УЧИТЕЛЯМИ ТА УЧИТЕЛЬКАМИ В АНҐЛІЇ.

На відбутому конґресі анґлійських учителів народних та середніх шкіл принято рішення не доступити до збільшення числа жінок-учительок у мужеських шкільних заведеннях. Принята резолюція вказує на ту небезпеку для хлопців, якою є сплетнярські, хоробливі та амбітні старі панни. Вони відбирають мужеський гарт та роблять з хлопців істоти безвільні і зжіночілі.

ЛЮДИНА В БОРОТЬБІ З ДИКИМИ ЗВІРАМИ.

На підставі статистики в Британській Індії було в 1927 р. 19,724 випадків смерти в наслідок укушень ідовитими зміями, 1,033 осіб розшарпали тиґри, а 1,076 осіб инші дикі звірі.

ДРУГА ВЕЛИКА ПОЖЕЖА В УГНОВІ.

Ніччю з четверга на пятницю (з 8 на 9 травня) навістила Угнів біля Рави Руської друга велика пожежа. Вогонь повстав в стодолі Онишкевича, віддалений кількасот метрів від Угнова. Пожежу спричинили діти, що бавилися сірниками. Вогонь скоро побільшився, а сильний вітер, який тоді лютував, переніс іскри на передмістя Угнова й пожежа обхопила ряд домів. На небі показалася велика луна, котру можна було бачити в промінї кількадесять кільометрів. Пожежні сторожі, які приїхали до Угнова зі всіх сторін, вгасили вогонь щойно рано. 29 домів і 24 стодоли згоріло зовсім. Сотки мешканців Угнова опинилися без даху над головою.

ДЕЩО ПРО НЮХ ПСІВ.

Загально відомі є здібности псів відгадувати нюхом сліди, предмети й особи. Спеціяльну здібність виявляють під тим оглядом окремо вишколювані поліційні пси, так звані — добермани. Деякі дослідники перевели цілий ряд проб, щоби провірити, до яких меж сягає тонкість нюху псів. В тій цили уставили вони кільканацять рівно порізаних смерекових кусочків дерева на чистому папері у відступах один від одного на 10 до 20 центиметрів. Особа зовсім незнана псови, після старанного вимиття рук взяла двома пальцями один кусок дерева і держала його в пальцях на протязі 2 хвилин, почим поклала його поміж решту недіткнених кісток дерева, а кождого разу кладено діткнену кістку деинде. Доберман, обнюхавши пальці згаданої особи, вибирав без труду діткнену кістку. Після цього стало зменшувано час держання в руці поодиноких кісток дерева. Виявилося, що вистане держати в руці кістку на протязі 1—2 секунд, щоби пес без помилки вибирав діткнені кістки. Пробовано далі зменшувати площу діткнення кістки рукою чи пальцем. Навіть після діткнення кістки кінцем пальця, доберман пізнавав її. Пізнавав її навіть тоді, коли кістку обернено тою стороною яка була діткнена пальцем, до підлоги. Пробовано теж помастити діткнене пальцем місце пахучими олійками, але і це не перешкодило доберманови вишукати згадану кістку. Навіть тоді, коли кістку діткнула особа А, а потім ця кістка переходила через руки осіб Б,В і Г, то доберман, обнюхавши пальці особи А, віднайшов її.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

Заходом Американсько-Української Радіо Організації у неділю 1-го червня 1930 року о 3-тій годині пополудні відбудеться черговий Радіо-Концерт Української Музики на Радіо-стації WGBS (Линколн готел, Ню Йорк).

1. Український марш, виконає тріо: скрипка В. Чосник; мандоліна І. Давиденко; пяно М. Штембер. 2. „Ангел ночи над землею" із опери Запорожець за Дунаєм; Молодиця, народня пісня, сопран-сольо: В. Барчанівна. 3. Ой не шуми, луже; народна пісня: басове сольо: М. Гребенецький. 4. Скрипкове сольо: В. Чосник. 5. Ду-ду-ду, гуцульська пісня; Соловейко, муз. Кропивницький-Заремба: сопранове сольо: М. Гребенецька. 6. Ой Дніпре, мій Дніпре, муз. Лисенка: басове сольо: протоєрей Корсуновський. 7. Ой гіля, гиля, гусоньки; Кума, народні пісні, дует: В. Барчанівна. І. Давиденко, 8. Народні пісні, альтове сольо: Л. Ординська. 9. Український танець виконає тріо: скрипка В. Чосник, мандоліна І. Давиденко, пяно М. Штембер.

ЗНОВУ ПРОФАНАЦІЯ СТРІЛЕЦЬКИХ МОГИЛ.

Дня 2. і 3 травня українські громадяне містечка Козови, бережанського повіту, в присутности місцевого гробаря опрaвляли занедбані могили на козівському кладовищі. Дня 3-го травня пополудні польський ксьондз Тустановський накинувся з лайкою до працюючих на гробах, називаючи їх варварами і большевиками за те, буцімто вони нищать чужі гроби. Заалярмована ним поліція прибула на кладовище в числі 5 осіб та приарештувала присутні на кладовищі особи. Арештованих придержано на поліції до пізного вечера, а опісля всіх їх звільнено.

Дня 4 травня місцеве українське громадянство удалося на кладовище походом з терновим вінцем на переді. По відправленій панахиді на стрілецьких могилах присутні відспівали кілька стрілецьких пісень, а опісля повернули в порядку до міста.

В ночі з 5. на 6. травня чиїсь варварські руки розкинули поправлені стрілецькі могили, поломили березовий хрест, а терновий вінець здерли з хреста і кинули в яму коло залізничого двірця.

Та тепер ксьондз Тустановський не кричить що це варварство, а поліція ще досі не викрила дійсних злочинців — варварів.

АРЕШТУВАННЯ В ПЕРЕМИШЛІ.

В Перемишлі арештувала поліція трох ґімназийних учнів, Василя Орища, Кирила Рудавського й Семена Козика. „Газета Поранна" пише, що їх арештували в звязи з „відкриттям арсеналу вибухових матеріялів" і численними арештуваннями з того приводу української молоді у Львові.

ЯК ДОВГО ЙДЕ ЛИСТ ДОВКОЛА СВІТА.

Один Американець міста Харбіна кинув у скриньку листа, заадресованого до Америки на видуману ним якусь адресу. На цьому листі він зазначив, що на випадок, колиб лист не найшов в Америці адресата, то він просить, щоби його повернено назад до Харбіна, але через Францію, Німеччину та СССР. Таким чином лист зробив дорогу довкола світа і повернув до рук надавця після 4 місяців і 11 днів.

ДУШОГУБСТВО.

Василь Пакет з Княждвора, пов. Коломия, вбив ножем свого діда Якова Бакая. Причиною душогубства маєткові порахунки. Вбивника арештували.

ПОЖЕЖА В МИКУЛИЧИНІ.

В ночі з 6. на 7 травня в Микуличині, пов. Надвірна, пожежа знищила тартак фірми Собеля. З тартаком згоріла теж електрівня, що освітлювала тартак і околицю. Шкода виносить біля 300 тисяч золотих. — Тієї самої ночі в тійже місцевости згорів дім Якова Штайна, в котрому була аптика. Причина пожежі незнана.

ВІЧЕ, НА КОТРІМ ГОВОРИЛИ ТІЛЬКИ ПРАВДУ.

Між робітниками одної з анґлійських фабрик в Ипршайр кольпортував хтось тенденційні вістки про великі ґаразди робітничих мас у Совітах. Але директор тієї фабрики знав, що все те є брехня й хотів про те переконати своїх робітників - лейбористів. Тому запропонував, щоби на цю тему влаштувати дискусійне віче, але під тією умовою, що кожний з промовців мусить говорити тільки правду. Якщоб арбітер, який обовязково мусів бути на тому вічу, ствердив, що промовець говорить неправду, то цей останній заплатить за кару один фунт стерлінґів. Віче влаштовано. Один з бесідників, що був здецидованим противником большевизму, представив у спокійній формі правдиве положення робітників у Совітах. Протибесідку мав виголосити провідник місцевих лейбористів. А що мав говорити тільки правду, то його промова була дуже бліда, слаба, й ніхто не могла переконати про дійсність большевицького раю в Совітах.

Якби-то було добре, колиб наші доморослі комуністи схотіли влаштувати у себе такі дискусійні віча, на котрих малиб говорити тільки правду. Може теж про щось переконалисьб.

ЦІКАВЕ ОЗЕРО.

Найвище положеним озером на землі є озеро Тітікака в Південній Америці. Вміщене воно на висоті 3,000 метрів понище позему моря. Озеро це не має відпливу, а вода його має цікаві властивости. Наприклад залізо, встромлене в цю воду, не ржавіє; в ній не можна зварити яєць. Риби в ньому жити не можуть, а живе в ньому лиш один дуже мізерний рід риби, що має на собі скорупу.

ДЕЩО ЗІ СТАТИСТИКИ.

В Москві перепроваджено недавно спис населення. Показалося, що там находиться біля 30 тисяч Іванових, 16 тисяч Петрових, по кілька тисяч Кузнецових, Алексеївих і Ніколаєвих. — Довжина залізничих рейок на цілій земській кулі виносить 1 мілион кільометрів. — Людське серце вдаряє пересічно 5 тисяч разів на годину. Серце чоловіка, що жив 60 літ, виконало 2,269,-800 тисяч ударів.

ПРИСУД НА ПЕРСЬКОГО КНЯЗЯ.

Перський суд у Теґерані засудив бувшого перського премієра, князя Фіруза Нозрата ед Наулет, на чотири місяці вязниці, 1100 фунтів стерлінґів гривни й утрату громадських прав за те, що він приняв хабаря в висоті 387 фунтів стерлінґів.

ЗВОРУШЛИВИЙ ОБЯВ.

Узнаючи велику вагу пластової організації для української молоді, зложили службовики „Маслосоюза" у Львові на „Пластовий Дім" квоту 1000 зол.

ПОКРАЯНИЙ ТРУП ЖІНКИ.

Оноді найшли на стриху одного з паризьких домів трупа 20-літньої жінки, покраяного на куски. Виявилося, що жінку вбив її муж, який опісля сам, поповнив самогубство. Причина тієї родинної трагедії незнана.

ВЕЛИКА ЕКОНОМІЧНА КРІЗА В ПОЛЬЩІ

ЕКОНОМІЧНИЙ ДОРАДНИК ДЮЇ ПЕРШИЙ РАЗ ГОВОРИТЬ ОТВЕРТО ПРО ТЯЖКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА (Польща). — Економічний дорадник Польщі, Американець Дюї, у своєму звіті про економічний стан в Польщі за першу чверть біжучого року стверджує, що промислова продукція регулярно падає. При кінці березня вона стояла так низько, як ще ніколи не було в останніх роках. Разом з тим значно збільшується скількість безробітних серед промислово-фабричного робітництва, а в цьому березні зареґістрованих безробітних було майже два рази більше, ніж у березні минулого року.

Особливо тяжку крізу переживає хліборобство ізза великого спаду цін на збіжа. Мало пособляє хліборобам і те, що збір державних податків відрочено з березня на пізніше. На біржі занотовано систематичний спад вартости всіх шерів. Міністрови фінансів та польському державному банкові вдається з великим трудом стримати спад вартости польської валюти. Це все творить у Польщі таку економічну ситуацію, що годі передбачити, чим усе те скінчиться.

ЛІБЕРАЛИ ВРАТУВАЛИ РОБІТНИЧИЙ УРЯД.

ЛОНДОН (Анґлія). — Лише відсутність підчас голосовання над законом про допомогу безробітним послів-лібералів на чолі з Ллойд Джорджем вратувала уряд Мек Донелда від резиґнації. З великим трудом Мек Донелдови пощастило зібрати більшість 29 голосів, лише тоді, як частина лівих послів партії праці стрималася від голосовання.

Життя чи смерть уряду Мек Донелда тепер знаходиться цілковито в руках Ллойд Джорджа, який має в палаті 50 послів, членів ліберальної партії.

АРМІЯ КАЙ ШЕКА ВІДСТУПАЄ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Зі штабу північних армій повідомляють, що армія національистичного уряду під командою Кай Шека потерпіла тяжку поразку й на всьому фронті відходить на південь. Північні армії захопили в полон 50,000 жовнірів з армії Кай Шека.

Північні ґенерали сподіваються в скорому часі повалити нанкінський уряд і створити новий уряд для всього Китаю.

ІТАЛІЯ ЗБІЛЬШУЄ ВИДАТКИ НА ФЛЬОТУ.

РИМ (Італія). — Морський міністер Сіріані виголосив в парляменті промову в обороні нового воєнно-морського бюджету. Він заявив, що цей бюджет був вироблений ще до лондонської конференції, а тому не стоїть у звязку з нею.

Уряд просить збільшення асиґнування на фльоту в біжучому році на 12,000,000 долярів. З того 9 мілионів призначається на будову нових воєнних кораблів, а 3 мілиони на збільшення утримання людського складу фльоти. Зокрема передбачено побудувати багато нових підводних човнів, потрібних для оборони берегів Італії.

КИДАЮТЬ БОМБИ З ЛІТАКІВ НА ПОВСТАНЦІВ.

ПЕШАВУР (Індія). — В районі афґанїстанського кордону британські війська почали активну боротьбу з Індусами-повстанцями. Піші та кінні частини арештують повстанців, розкинених в околицях Пешавура та Маґдана по ріжних селах, лісах і горах.

Разом з тим воєнні літаки почали активно бомбардувати найсильніші повстанські відділи, розкинені в горах на самому кордоні. Літаки завдають повстанцям велику шкоду.

ШУКАЮТЬ НОВОГО КАНДИДАТА НА КОРОЛЯ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Після того, як архикнязь Альбрехт відмовився в користь архикнязя Отта, сина бувшого цісаря Карла, від кандидування на угорський королівський престол, противники Отта вирішили домагатися „свобідних виборів короля". На чолі противників Отта стоїть угорський воєнний міністер.

Вони заявляють, що поворот Габсбурґа на угорський престол може принести Угорщині багато внутрішних і міжнародних потрясень. Тому вони пропонують вибрати кількох кандидатів і перевести всенародне голосовання над ними. Між кандидатами називають одного з італійських архикнязів.

ПОЛЬСЬКА ШПІОНАЖА.

МАРІЄНВЕРДЕР (Німеччина). — Тут почала свою працю мішана польсько-німецька комісія, призначена для розсліду справи польсько-німецької сутички прикордонних сторож та вбивства одного польського офіцира.

Німці доказують, що їм стало відомо, що польська погранична сторожа повинть також шпіонську службу. Щоби переконатися в цьому, один німецький офіцир повідомив польського офіцира Беджинського, що він може йому передати за певну плату німецькі воєнні секрети. Для цього польський офіцир мав би прийти на німецьку територію, в будку, де провірюють пашпорти, щоби там одержати відомости.

У відповідь на це Беджинський прийшов у будку з иншим офіцером. Будка була оточена німецькими детективами, які хотіли арештувати Поляків. Ті почали стріляти, а Німці відповідали. Польський пограничний відділ, що на другім боці кордону приглядався подіям, також почав стріляти на німецьку сторожу. В наслідок цього Беджинський зістав убитий, а декого поранено.

ЛЕТІТИМЕ З ПАРИЖА ДО НЮ ЙОРКУ.

ПАРИЖ (Франція). — Після вдалого пробного лету Дідоне Кост заявив, що він остаточно вирішив розпочати свій лет з Парижа до Ню Йорку 12 червня, коли буде сприяти погода. Всі проби з новим мотором на його літаку випали добре.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ДОБРОВІЛЬНА" РЕҐІСТРАЦІЯ?

На „конференції для іміграційної політики", що відбулася сими днями в Ню Йорку, порушувано справу реґістрації імігрантів. Виступало в сій справі богато бесідників, і кождий з них давав арґументи проти пропонованої реґістрації. На загал, арґументи були всі вже давно відомі. Пропозицію реґіструвати чужинців характеризовано як обяв поліційної системи та як бажанне втручуватися в приватні відношення людий, з яких вийшли такі огидні явища, як католицька інквізиція. Її названо останком депортаційної горячки, що потрясла Америкою в 1919. році.

Як уже нераз піднощено, поза реґістрацією стоять бажання бюрократів роздобути собі легенький джабик, мати легеньку роботу та можність доїхати невинним собі людям.

Бесідники підносили, що плян примусової реґістрації вже так скомпромітований, що його автори вже не мають відваги за нього виступати та що вони або зовсім зреклися охоти ратувати Америку сею новою поліційно-інквізиторською мірою, або ще далі пробують перепачкувати сей плян під покришкою „добровільної" реґістрації.

Як само імя показує, при „добровільній" реґістрації малиби в уряді реґіструватися тільки ті імігранти, які захочуть. Бесідники конференції викпили собі здорово сю „добровільність". Ніякої добровільности, казали вони, не буде. Коли буде заведена „добровільна" реґістрація, то вона певно не буде добровільна, бо уряд і громадянство найде вже богато способів, щоби заставляти реґіструвати навіть тих імігрантів, що не реґіструвалися. Підприємці не будуть приймати на роботу нереґістрованих. Серед такого натиску добровільна реґістрація переміниться в примусову. Хто стоїть за добровільну реґістрацію, той є свідомий або несвідомий фарисей.

Ніяка реґістрація, „добровільна" ні примусова, не осягне ніякої цілі. Вона не здержить небажаних імігрантів. Вона не здержить поширення радикальних течій. Вона тільки дасть нагоду найогиднійшій частині громадянства урадживати всякі нагінки на немилих собі людий під покришкою охорони Америки. З тої причини конференція осудила пляни реґістрації як новину, яка грозить новими клопотами американському громадянству.

Дебата на конференції показує, що небезпека такого реґістраційного закона ще не минула. Ті імігранти, що вже є американськими горожанами, повинні отже взяти собі се до серця та написати своїм представникам у Вашингтоні, що вони думають про сей плян переміни Америки на державу, правлену поліційною системою.

Лев Ясінчук.

ГАЛИЦЬКІ ОБРАЗКИ.

Поліційні практики.

Від часу до часу читаємо в польських газетах оповістку, що У. В. О. „остаточно зліквідовано". Так було вже багато разів. Тимчасом від 22—25 квітня ц. р. переведено знов ряд ревізій та арештувань і то у Львові та на провінції. При ревізії (оголошує поліція) найдено багато вибухового матеріялу, у декого револьвер, „Сурму" та відозви української організації у Празі. Чи найшли чи не найшли, це инша справа. Але так говорять. В нас зрештою признаються арештовані і до того, чого не поповнили. Н. пр. у Делієві (повіт Станиславів) пропали в одної господині кури. Поліціянт Махнецкі арештував під замітом крадіжи 18-літнього Федя Грушецького, який тої ночи був на варті. На допитах розібрав поліціянт хлопця до нага і пік його сірчаним квасом приговорюючи: „як тебе пече, то ти вкрав кури". Тому, що хлопець не почувався до вини, відповідав, що його не пече, а поліцай пік дальше. Нарешті не добувши признання, відпустив хлопця до дому. Візваний до хлопця лікар ствердив велику небезпеку для життя і казав віддати його до шпиталя, де він лічився два тижні.

О. вже то за причину до поліційних знущань не так трудно. Дня 1. травня ц. р. відпроваджував селянин, Степан Хамець, зід Жовкви свого брата до залізниці в Жовкві. Поліціянтові видався Хамець підозрілим. Його забрано на постерунок і там так збито, що він був утратив притомність. Коли битий питав за що його бють, то поліцай відповів: „Сьогодня перший травень, не знаєш? Зрештою. марш відти, бо ще дістанеш 14 днів арешту". Побитий звернувся до лікаря та віддав справу до суду.

В ночі з 5 на 6 квітня ц. р. хтось підрізав у Теклівці (пов. Скалат) хрест, що його поставили Поляки в українській громаді на памятку десятиліття існування Польщі. Дня 8 квітня арештовано чотирох хлопців: Павла і Мирослава Голоядів, Павла Стадника і Володимира Олійника, котрим до того закидують ще злочин намаганого морду. Відки підозріння про морд? А, нічний сторож чув у дуже темну тоді й мрячну ніч, що в одного з учасників щось так траснуло, якби набивав револьвер. І, хоч хлопці були ту цілу ніч дома й ніде не виходили, мусять просидітися, заки справа вияснится. Так то карається безвинних. А як винних?

Вандалізм.

У Поморянах зборівського повіту залишилися на цвинтарі стрілецькі могили з недавної визвольної війни. Перед Великоднем ті могили впорядковано й поставлено хрести з написами. Третього дня свят, як що року, вийшла громада з процесією і на диво побачила, що хрести на стрілецьких могилах поломані, написи поздирані, а могили розриті й повикидані з них кістки білили по цвинтарі. Гірко заплакав нарід з жалю й досади, а за хвилю понеслася могутня пісня-протест.

„Ех, якбито найти те, що [там поховали...
Не плакалиб діти, мати б [не ридала"!...

На добавок у перших днях травня вибили „стшельци" в тих же Поморянах вікна в українській захоронці. Ходять вони по хатах, „тероризують мешканців силуючи освітлювати вікна з нагоди їх свята „3-го мая". В кооперативі „Сила" грозили, що вибють вікна, коли в той день не будуть освітлені. На це — то нема поліції. Та мало того: часом потягають до відповідальности якраз пошкодованих!

В Білобужниці (пов. Чортків) від Великодня до Провідної неділі сипали селяне на цвинтарі чотири рази могилу й чотири рази закопували хрест на могилі похороненого там українського стрільця, бо за кожним разом хтось витягав хрест і ховав по ріжних скритках, а за четвертим разом десь хрест зовсім щез. В саму Провідну неділю вирубали Луговики березу, зробили такий великий хрест, що його вже здалека було видно, закопали цим разом глибоко в землю з відповідною поперечкою, обдротували раз коло разу колючим дротом, прикрасали синьо-жовтими стрічками, а командантові поліції, який тої роботи приглядався, заявили, що на тому хресті повішають того, кого припапають при нарушенні хреста. В цій знов розпущено чутку, що до хреста причіплено в землі бомбу. До тої пори стоїть цей хрест гордо, ненарушений, а сонце грається його синьо-жовтими стрічками. Між тим заїхав у село поліційний агент з Тернополя і вів слідство. Та не в тому напрямі, хто спрофанував посвячене місце й хрест, але... хто радив висипати могилу, хто давав плян і т. п. Одного молодого Луговика питав: „Чому ти на свому дідові не висипав такої високої могили?" —

„Бо я мав тоді лише два роки, коли мій дідо помер" — відповів хлопчина...

Новочасний Великдень.

Колись Великдень був днем бодай короткого забуття, веселости. Сьогодня він днем горя й журби. В Хирові (пов. Старий Самбір) вийшла на цвинтар церковна процесія, де після відправлення панахиди за поляглих борців, виголосив о. Ольшанський відповідну проповідь, а хор проспівав кілька патріотичних пісень. Коли в це замішалася присутня поліція, хтось крикнув „ганьба". Цей оклик (заразливий) повторили інші, а тоді поліція арештувала Івана Тритяка зі Сущиці малої й вела його до міста. Зібрані на цвинтарі піднесли великий крик, а тоді арештованого відпущено. Тоді поліція заарештувала Володимира Гірняка, гімназийного учня з Посади Хирівської. Майже всі зібрані пішли демонстраційно за поліцією й арештованим аж до команди поліції, співаючи патріотичні пісні. Там домагалися випущення Гірняка. Щойно на рішучий зазив поліції, не хотячи викликати кровопролиття на сам Великдень, громадяне розійшлися. Арештованого відставлено до Старого Самбора, а 24. квітня арештовано ще чотири особи. З цеї події польська преса зробила „великий бунт у Хирові". Мали Хирівці подібний Великдень і минулого року. За виступ підчас панахиди минулого року засуджено студента й організатора, Франца Липецького, та Івана Вахови шойно цього року на 6 тижнів арешту без заміни на гроші. От, як у нас тепер святкують Великдень. Зельман то була іграшка.

Невияснене вбивство.

Дня 28. квітня ц. р. почалася була у Львові другий раз розправа проти студента Івана Пасіки (який вернув з Чехословаччини). Йому закидують співучасть в убивстві Сидора Твердохліба (1922) відомого редактора хліборобського органу „Рідний Край" (який уже не виходить). Одиноким свідком прокуратора має бути якась Магдалина Пшитоцька (тепер у Варшаві замужна Вечоркова), яка в р. 1924 трудилася на вулиці Львова. Та вона вже другий раз не стала на розправі. Мабуть не дуже певна свого свідоцтва. Дивним дивом суд не приказує приставити її примусово і Пасіка сидить дальше в тюрмі, бо розправу відложено.

Незадовго (в другій половині травня) будемо мати у Львові великий політичний процес проти 17 учасників атентату на „Східні Торги" минулої осені у Львові.

Кари за обяви українства.

За переписку в українській мові, а саме за виставлення метрики в українській мові, покарав ґрималівський староста декана й пароха в Товстім, о. Івана Іванчука, карою 100 зол., або 5 днів арешту. На внесений спротив вирішував вищий суд і, не зважаючи на те, що вищий суд у Львові розібрав подібні випадки інших священиків і ще не видав свого рішення, — засудив о. Іванчука на 40 зол. кари, або 2 дні арешту.

Але ще цікавіший випадок зайшов в области коломийського староства.

Недавно дістали всі українські пароси коломийського й б. печеніжинського повітів візвання під карою 50 зол. явитися в старости на „поучення". Стояли всі годинами й ждали кождий на свою чергу переслухання канцелярійним урядовцем. Цей відповідно намудрував й питав кожного протоколярно, чи зобовязується переписати виказ про рух населення на польську мову. Кожний зі священиків заперечив. Тоді кожний з них дістав по 200 зол. кари. Проти того засуду внесли: парохи відклик до суду. Викази стародого звернули парохіяльним урядам з наказом переписати їх по польськи. За порадою адвокатів священики виготовили викази так, як є в метрикальних книгах, т. є в латинській мові. Але й ці викази старосто звернуло. За винімкою деяких несолідарних кацапів, всі священики держаться твердо. А жарту при цьому нема. Парохові з Турки (коло Коломиї) дало староство 100 зол. кари за одно слово, написане на акті непольською мовою.

Такі самі репресії за українське урядування примінюються ще й тепер до шкіл „Рідної Школи". Недавно домагався борщівський інспектор, Ригель, від управи приватної народної школи в Голубічку великим, щоби урядувати по польськи, бо „коліби управа школи не пішла і тим разом по лінії правопрaвности (!), рада шкільна повітова витягне як найдальше ідучі консеквенції". Та може на це довго ждати, бо „Рідна Школа" видала приказ, що управитель не сміє уступити.

Ще гірше ніж мова — болить Поляків недостача державного виховання в школах „Рідної Школи". Вони хочуть, щоби те державне виховання обявлялося все і всюди. А що того нема, то ніяка школа „Рідної Школи" не обходила імянин Пілсудського, тому їм відбирається право державних шкіл. Недавно ведено строге слідство в дівочій гімназії „Рідної Школи" в Станиславові, бо на її брамі був прибитий афіш про бл. п. Ольгу Бассарабову, замучену колись у львівській тюрмі. Найгіршим закидом було, що ані учениці, ані навіть професори не здіймали афіша, хоч мусіли його бачити, бо був прибитий на входових дверях.

Переслідування читалень.

Великою перепоною в розвитку нашого життя становлять безперервні, чортівські переслідування і вмішування поліції. Не давали нам колись просвітку австрійсько-польські жандарми, але ті бодай якусь школу мали, бодай мали якесь поняття про те, що мало робити. А тепер?

В Циганах (борщівського повіту) давала концерт читальня з Жилинців. Один з членів декламував „Тарасову ніч". За кілька днів прийшло зі Скали двох поліціянтів, перевели ревізію в декляматора й його суфлера і забрали обох на постерунок. Переходячи через ліс, поліціянти розділилися: один повів одного, а другий другого хлопця. Важко сказати, що там було, досить, що оба арештовані передали справу зі свідоцтвом лікаря до суду. Ще справа проти поліціянтів не покінчена, а вже тих хлопців знов забрали в Провідну неділю й відвезли до Чорткова.

Навіть забави шкодять ім. Читальня в Топольниці (пов. Старий Самбір) відбувала забаву маючи писемний дозвіл від війта. Але вже біля 6. год. вечером прийшов поліцай зі Стрілок і розігнав забаву, а староство покарало голову читальні, Філярета Ортинського й видїлового, Степана Курила, гривною по 10 зол.

Словом — безнастанні ревізії, погрози, залякування, аж осточидло.

Центробанк.

„І сто раз впавши і сто раз вставши, встанемо в правді вольній, святій" — каже поет. Тому, не зважаючи на втрати й незгодини, народ іде рівномірним кроком до своєї мети, укріпляючи свою силу на всіх позиціях.

Недавно відбулися Загальні Збори Краєвого Союза Кредитового, званого коротко „Центробанком". Це централя для українських кредитових кооператив. Серед важких умов доводиться працювати кредитовій централі. В цих часах господарської кризи звернулася польська кооперація до держави по кредити, а українська кооперація може числити виключно на власні сили народа. Всеж таки в останньому (1929) р. виявляється значний зріст. Головним оборотовим фондом Центробанку, це вкладки ощадности. Оборотовий фонд виносив півтора міліона золотих, а це не дало змоги покрити всього запотребування кредиту. Тому то Центробанк увійшов в порозуміння з иншими фінансовими централями (Земельним Банком і „Дністром") та почав в місяці лютому уділювати й вже спільно кредит сільській кооперації.

Ювилей культурної праці.

В р. 1931. кінчиться 50 літ істнування й діяльности Товариства „Рідна Школа". І „Рідна Школа" не посоромиться своїх вислідів за той час. Коли сьогодня йде на наших землях невпинна й безкомпромісова боротьба за школу, коли вже майже вся народна маса порозуміла вагу школи, — то в цьому виключна заслуга „Рідної Школи". Всі инші чинники, що ставили в свою програму боротьбу за українську школу, що виступали в її обороні, робили це на домагання й по пляні „Рідної Школи". Це треба ясно поставити супроти того, що дехто з вузьких мотивів бажав би зіпхати в тінь значіння „Рідної Школи". Коли сьогодня збираються громадські ради з повіту на нараду й ухвалюють домагання знести польський шкідливий шкільний закон, домагаються виключно українськоі школи, коли нарід не зважаючи на кари з боку влади послідовно й чинно стоїть за право виховувати свою молодь в українському дусі, то це сталося не тільки через пятьдесятьлітню пропаганду, але й через 50-літнє доказування на живих прикладах, на своїх власних школах. „Рідної Школи". Тому 50-літній ювилей „Рідної Школи" це ювилей не самої тільки установи та її членів, але ювилей найкращої живучости й найбільш ідейної праці кількох поколінь тої частини українського народу, що живе на землі Данила. В цілому краю йдуть підготування до того, щоб ювилейний рік гідно провести. Поза словесним звеличуванням, буде найгіднішим відсвяткуванням: зложити основний ювилейний фонд, який дав би змогу розбудувати власне шкільництво, головно народне й фахове та дати тому шкільництву кріпку підставу. В нас загальне переконання, що ювилей „Рідної Школи" найде голосний відгомін і в наших братів в Америці. А Рідний Край чувсь би щасливим, якщо міг би на своїх ювилейних обходах повитати численну американсько-українську громаду.

Епохальний твір.

Заходом і виданням „Рідної Школи" при фінансовій допомозі Покутського Союза в Коломиї і Повітового Союза Кооператив у Коломиї вийшов перший зшиток (127 сторінок) української енциклопедії (книги знання). Так сповнилася давня мрія кожного освіченого Українця мати свою власну, українську енциклопедію, як її мають усі культурні народи. Маса нашого народу не знає инших мов, крім рідної, а під охотним оглядом поступила так далеко, що енциклопедія стає конечною річю. Про це найкраще свідчать тисячні замовлення, які на наші відносини — небувала річ. Про розмір енциклопедії можна з того вносити, що на 127-ох сторонах великого формату зібрано ще не всі слова на „а" (до „ан").

Українська мова мало має слів на „а". Але зате з ніякої иншої енциклопедії Українець не дізнається, хто був Авдикович, Авраменко, Альчевська, Анна Ярославна, що то андрусівський мир. В ніякій иншій енциклопедії не побачить відбиток власноручних підписів Шевченка, Франка, Хмельницького, Анни Ярославни побіч Наполеона, Бісмарка, Шекспіра та Канта. З ніякої енциклопедії не дізнається, що „Ой, не ходи Грицю..." написав Володимир Александрів, а про це мало хто й з інтелігентів знає. Вже сама ця половина матеріялу букви „а" показує, що це українська енциклопедія! Вигляд книжки такий, якого не повстидались би Американці: на „гарному", „доброму" папері, друк новий, невеликий, а чіткий. В першій книжці 126 обяснюючих ілюстрацій. Ціле видання вийде 25—30 зі 1,600—2,000 сторінками, які будуть розділені в 3 томи. Про видання енциклопедії годиться хочби тому занотувати, бо поява першої того рода книжки становить епоху в кожного народу. Радіємо, що з тою епохою звязане імя „Рідна Школа".

Закінчувати?

Думаю, що непотрібно. Життя говорить само за себе. Маю враження, що ш. Читачі вичитають з тої книги дещо корисного для себе.

ЛІНИВА.

(Народне жартівливе оповідання).

То були собі чоловік та жінка і мали одним одну дитину — дочку. Люде заможні, а дитина вдалась гарна та втішна; вони давай її пестити. Вони пестять, а дитина росте; виросло, не навчилось ніякої роботи, крім танцювати. Коли прийшлось уже й до людей, так вони, порадившись, бачать, що самі винні, то й кажуть женихови:

— Ми свою дитину наділимо всім добром, тільки щоб вона нічого не робила, бо вона нічого не вміє.

Ото поткнувсь один, поткнувсь другий, але на таку умову не пристають. А далі батько побачився з приятелем та й розговорились:

— А що, — каже — приятелю, у тебе дома дочка, вже пора заміж, а в мене син жених, — чи будемо сватами?

— Чому, — каже. — Тільки умова така, щоби моєї дочки не силували до роботи, бо вона нічого не вміє.

— А як навчиться? — питає жениха батько.

— Добре, — каже батько дівчини, — тільки з тим, щоб її не силували, бо вона буде на мене плакати.

А той подумав тай каже:

— Добре, давай руку, — нехай Бог памагає!

— Ну, присилай старостів!

Посватались, дівчина згодилась; відгуляли весілля, може й тиждень їздили від одного до другого, — гуляють та гуляють; сказано, люди заможні, а нарешті вже й годі.

Рано вставши, батько порядкує: одного сина туди, другого туди, третього теж, невісток теж — розпорядив усіх. собі роботу знайшов, стара мати теж щось узяла робити, дочка взяла варити обідати, і друга до якоїсь роботи взялась, а молода невістка сидить — ніхто їй нічого і вона нікому нічого. Коли пора вже була обідати, сходяться всі, сідають за стіл: батько питає кождого, хто що зробив. Усякий за себе відповідає, а одна дочка мовчить. Батько до неї:

— А ти, доню?

— Я тату, нічого не робила, — відповідає.

— Ну, то вже ж ти знаєш порядок, — каже батько.

Вона відійшла від стола, сіла на лаві коло мисника (тобто коло порога) та й сидить. А молодої невістки не питається ніхто; вона сідає й обідає.

Пообідавши, знов до роботи. На вечерю сходяться, знову тим же порядком батько розпитує. На сей раз уже друга дочка нічого не робила — остається без вечері. Молода невістка придивляється і прислухується (звичайно, як нова людина в семї), а далі й питає потіхеньки якоїсь ятрівки чи зовиці:

— Як се воно, серце, у вас діється: чи воно все так буде?

— Так, — каже — сестрице.

— А чомже мене за роботу не питають?

— Бо ти — каже, серце, — у нас ще гостем.

Ну, минув ще день, може й другий, уже й мати зоставалась без обіду, чи там без вечері. Молода невістка дивиться на все те (не знає, що то в них намова), а далі, вставши рано, питає матері:

— Щоб я, мамо-серце, робила?

— Візьми, доню, — каже мати, — віничок та повимітай хату і сіни.

Взяла молода, позамітала. Геть, геть сходяться до обіду. Батько розпитує кождого, а вона бачить, що її не питає, тай сама обзивається:

— А я, таточку, хату та сіни повимітала.

— А, моя дитино кохана! — каже батько, — я тебе й не питаю. Я знаю, що ти доброго роду, розумного батька й матері, ти часу не змарнуєш, тим я тебе й не питаю.

По обіді всі до роботи. Молода знов питає матері, що робити. Мати посилає води принести відрами. Принесла вона. Перед вечерою батько пожалував, поцілував у голову. На другий день теж щось зробила, на третій день теж, а далі за приводом вже й хліба напече. Сказано, чоловіка любить, а семя вся голубить її та добрим прикладом учить до праці.

Ото вже якось у тиждень чи в два мати рідна каже до батька:

— Пішов би ти, старий, та навідавсь до дітини. Я щось нездужаю, а тобі й байдуже: віддали дитину у чужий двір, — Бог знає, як там вона привикає.

Старий каже:

— Можe й справді.

Убравшись, потяг памаленьку. А було то на другому селі. Приходить батько, застає, що дочка варить обідати сама. Звичайно, зраділа йому, привітала, попросила сідати, а сама знову до роботи. Та так з тими горшками та рогачами порядкує, що батькови аж дивно. От він і питає:

— А що тобі, доню, чи добре діється?

— Добре, таточку.

— А щож, ти вже вмієш варити обідати?

— Умію, таточку. Та у нас таке, таточку, — додає дочка — що хто не робить, то той і не їсть.

— Ну, дитино моя, у всякого хазяїна свій порядок, — відповів батько — то ти може, моя доню, й голодом мерла, поки привчилась до роботи?

— Ні, тату, не пагально вчать, так усе помаленьку.

— Ну, добре, моя дитино.

Свекор бачив, як прийшов сват, але переждав: нехай трошки з дочкою перебалакає, — а далі і йде до хати. Сват глянув у віконце, побачив свата та взяв на лаві свиточку, що хлопці задріпали та вже висохла, та й чистить грязь, сидячи. Входить хазяїн, привитались по братерськи, посідали, а гість знову за свитку та все чистить. Та хазяїн:

— Що то ви, свату, робите? Покиньте!

— Еге, свату, добре кажете, та колиж я сьогодня ще не обідав.

— А так, так, свату, се в менe давній порядок і, хвалити Бога, мені добре з ним.

— А вжеж, свату, у всякого хазяїна свій порядок, а як він добрий, то нащож я мав би його псувати?

— Коли прикладатиметеся щиро до праці — каже директор до свіжо принятого молодого урядовця — то з часом можете стати моєю правою рукою.

— Я, пане, лівак, малькут — відповів зачервонілий урядовець.

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

З НАГОДИ РІЧНИЦІ ІСТНОВАННЯ УКР. НАРОД. ДОМУ

— буде улаштоване —

СВЯТО ПОЛУЧЕНЕ З БАЛЕМ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОД. ДОМІ, 35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.

В СУБОТУ, ДНЯ 31-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

Початок в годині **5.30 вечером.** — **Вступ 50 центів.**

П Р О Г Р А М А:

1) Посвячення двох прапорів: американського і українського, а перед вивішенням прапорів буде мав промову майор міста Байону Mr. Berth Daly, при участи співацького Тов. „Боян", української Банди з Степлетону і Чорноморської Січи з Ню Йорку.

2) Хор Боян відсціває пару пісень, а відтак будуть говорити місцеві і позамісцеві бесідники, котрі пояснять справу Укр. Народ. Дому.

3) Буде справоздання касове з приходів і розходів від початку заснування Українського Народного Дому.

4) На закінчення свята Хор Боян відспіває пару пісень, а відтак розпічнеться **БАЛЬ**, на котрім буде приграватп укр. музика з Елизабет.

Отсим запрошується всі Товариства і Братства міста Байону, як також з околиць, як: Джерзи Сиτі, Елізабет, Нюарк, Стейплетон, Ню Йорк, прибути на се свято. Сподіємось, що на тім святі не бракне ані одного Українця і Українки, а всі прибудете як один. Комітет сего свята доложить всіх сил, щоби се свято відбулося як найлучше. 124-5

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

— устроює —

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

U L M E R P A R K

Foot of 25th Avenue — Brooklyn, N. Y.

Парк отворений від 10-тої години зрана.

Музика первоклясна. — Вступ 50 центів.

До численної участи запрошує і за добру забаву ручить

Комітет.

Direction to the Park: Take at any B. M. T. Subway Station „West End Line" Coney Island Train and get off at 25th Ave., Brooklyn, N. Y. Park at first exit. Music Hall Entrance. — Fare 5 cents only.

На пікніку будемо принимати в члени до Товариства і У. Н. Союза без оплати вступного! 124-5

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В НЮАРКУ

— уладжує —

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

НА ПОДВІРЮ КОЛО ЦЕРКВИ НА МОРТОН УЛИЦІ,

(Близько High Street)

ЯКИЙ БУДЕ ТРЕВАТИ ЧЕРЕЗ 10 ДНІВ,

ВІД 30-ГО ТРАВНЯ (МАЯ) ДО 9-ГО ЧЕРВНЯ Ц. Р.

КОЖДОГО ДНЯ ВІД 8-мої ДО 10.40 ГОДИНИ В ВЕЧЕР.

Музика і добірні ріжнородні несподіванки.

В С Т У П В І Л Ь Н И Й

Всіх місцевих і з цілої околиці запрашає — **Комітет.**

ПОЗІР! CHESTER, PA. ПОЗІР!

ГРОМАДА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

— устроює —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

НА ЛЬОТАХ ГРОМ. М. ПАСТУШКА.

Початок в годині 1-шій пополудни.

Честерські Громадяни і Громадянки! Запрашаємо Вас на цей пікнік, прийдіть забавимося спільно як одна родина, перший раз після зими на свіжім воздусі.

Буде приграватп первоклясна музика, також буде добра перекуска та свіжі напитки. За добру забаву ручить 124-5

Комітет Укр. Нар. Дому.

Н О В И Н А! — ДЕ? ЯКА? — Н О В И Н А!

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

— Базар розпочався —

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

— а закінчиться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

Вистава Базару дуже богата. Щодня музика, співи, танці. Хто тільки прийде буде задоволений. Свіжа перекуска, ріжні соди, мороження (айскрім) і т. п.

ВСТУП В І Л Ь Н И Й ДЛЯ ВСІХ

Базар отворений що дня від години 6-ї вечером до 12-ї в ночі.

В суботи і неділі від години 2-ї пополудни до 12-ї в ночі.

Приходіть, бо ще такого базару не бачили.

Шановні Громадяне! Проситься Вас підтримати базар своєю присутністю. На базарі будуть ріжні будки, між якими буде одна будка п. Пасічника зі старокраєвими вишивками, як: обруси, серветн, ручники, капи на ліжка і т. п. гарні річи. Ці всі вишивки можна буде набути на базари. З вишивок п. Пасічник призначив 5% на рідну школу в старім краю.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ

217-219 ІСТ 6-та ВУЛИЦЯ,

НА ПРОДАЖ АБО ВИНАЄМ

Згідно з повідомленнєм, виданим у відозві до нюйорського громадянства 22 лютня 1930 р., Управа Українського Народного Дому почуває себе звільненою від дальшого вдержування будинку для потреб нюйорського загалу, не маючи належної піддержки зі сторони українського громадянства.

Денис Ґула, предсідатель; Семен Демидчук, секретар; Василь Лазута, Михайло Гайовий, Михайло Никифорчин, Михайло Макарчук, Андрій Свитак, члени Дирекції Української Будівельної Спілки. 124-5

УВАГА! МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 196, повідомляє, що надзвичайний мітінг відбудеться в суботу, 31 травня, в годині 8-мій вечером, в гали Нар. Дому, 72 Моріс ул. Є дуже важні справи до полагодження. — І. Баричко, предс.; І. Марусин, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Уряд Т-ва Запорожської Січи, відділ 342 УНС, пошукує свого члена **Михайла Дядика** у важній товариській справі. Він має перебувати у Rahway, N. J. — Прошу зголоситись до вище згаданого уряду на понищу адресу:

JOHN MARKOWICZ,

4 Jeanette St., Carteret, N. J.

З МУЗИКИ.

Нові твори Г. Давидовського.

Для всіх тих, котрі цікавляться нашим культурним доробком, а зосібна українською музикою, цікаво буде знати, що отсе появилися нові твори нашого композитора Г. Давидовського. Дириґенти наших хорів і любителі пісні знають добре його композиції „Бандура", „Кобза" й „Україна". Всі вони дуже гарні. І такі самі є й нові композиції, за які хочу згадати.

Пісня „Кубань" є продовженням і докінченням „Бандури". Мельодія і соля дуже милі. Сама пісня нагадує давні козацькі пісні, співані останками Запорожців на Кубані. З пісні повіває нашими широкими степами, нашою рідною землею і тим вона особливо нам дорога.

Другу пісню „На чужині" присвятив композитор оборонцям обездоленої України. Композитор є автором слів до пісні. Вона дуже надається до того, щоби її співати на наших народних святах і концертах.

Гр. Давидовський видав ще богато инших коротких композицій, а хто хотів би набути його найновіші твори, хай звернеться на адресу, яка подана в оголошенню. Думаю, що справа та заінтересує в першу чергу моїх товаришів дириґентів.

М. Фатюк,

дякоучитель з Йонкерс, Н. Й.

НОТИ

Кубань — продовж. Бандури ...	$3.00
На чужині — поема, партитура і голоси ...	70
Бють пороги — поема ...	1.00
Ніч — партитура і голоси ...	70
Україно — тріо ...	1.00
Ой у лузі — соло сопран і хор	70
На чужині — хор ...	70

JOHN PROKOPENKO,

P. O. Box 929, New Britain, Conn.

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ

відограється два представлення:

1. „ДО СВІТЛА ДО ВОЛІ"

(сцена з дитячих літ Т. Шевченка в двох діях)

2. „ПРОГУЛЬКА"

(комедійка на одну дію)

В НЕДІЛЮ, 1-ГО ЧЕРВНЯ 1930.

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ,

30 EAST 25 St., BAYONNE, N. J.

Щоби дати змогу зійтися нашим громадянам в більшому числі як звичайно, то Комітет зарядив і знизив вступ до 35 ц. Приходіть громадно і покажіть дітям своє заінтересовання до української штуки.

ПОЧАТОК О ГОД. 6-тій ВЕЧЕРОМ.

124-5 **Комітет.**

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ СВ. ВОЗНЕСЕННЯ В НЮАРКУ

— відбудеться —

В Е Л И Ч А В И Й

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 1-ГО ЧЕРВНЯ 1930.

В ЛІСІ НА HILLSIDE AVENUE, cor. CHESTNUT ST., HILLSIDE, N. J.

В неділю, 1 червня, точно в 12-тій годині відідуть джітней з людьми і подорозі заберуть всіх, що будуть готові на пікнік з Sherman Ave. Джітней стануть на Sherman Ave., corner Concord Street.

Вступ на пікнік з їздою від церкви 50 ц., а хто приїде сам, 30 ц.

На пікніку виступлять з вправами діти з укр. парохіяльної школи. Певним є, що хто прийде, не пожалує, бо виступ дітей і гарна плятформа до танцю певно вдоволять кождого. Тому до численної участи проситься Українців з Нюарку і околиці. 125

Комітет.

А К У Ш Е Р К А І Л І К А Р

ПОРАДИ І ПОМІЧ.

A. E. S M A L L

3001 W. 29th St., near Surf Ave., Coney Island, Brooklyn, N. Y.

Tel. Mayflower 4110

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЯМ ТОВАРИСТВА „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

НА ФАРМІ ВАСИЛЯ ТИМЧИШИНА В UNION, N. J.

Початок в годині 11-тій рано. — **Вступ 35 центів.**

На місци пікніку до танців є приготована вигідна плятформа під дахом. Богато всяких розривок і добірного буфету, на свіжім воздусі. Також Школа Укр. Нац. Танків відтанцює кілька танків в українських строях. Хор Тов. Будучність відспіває кілька пісень на пікніку. Отже приходіть самі і переказуйте другим, в саду віддихнете свіжим воздухом і забавитесь разом.

Дороговказ: Беріть Springfield Ave. кару або джітней бос і висідайте в Irvington Center і беріть Union Vaux Hall джітней і їдьте аж до Burnett Ave. коло Union Vil School в Union, N. J. Тут висідайте і зараз через вулицю на пікнік. — **Комітет.** 124-5

УВАГА! — УКРАЇНЦІ В СТЕЙТАХ: МАССЕЧУЗЕТС, НЮ ГЕМШИР, КОННЕТІКАТ І РОВД АЙЛЕНД! — УВАГА!

ЗАХОДОМ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ СТЕЙТУ МЕССЕЧУСЕТС

— уладжується —

ВЕЛИЧАВИЙ ФЕСТИН

НА ФАРМІ, В ЛІСКУ, В ЕМГЕРСТ, МАСС.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

1) Манїфестаційний похід улицями міста в ціли протесту проти всіх окупантів українських земель.
2) Полева Служба Божа.
3) Бесідники в українській і англійській мовах.
4) Попис української банди, хору і танцюристів.
5) Вправи українських школярів під звуки банди і співу.
6) Товариська забава з танцями.
7) Вся програма і участники Фестину будуть взяті на фільм рухомих образків (Movingpictures). Отже зможуть себе бачити відтак на екрані (в мувіс).

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОД. 9-тій РАНО.

Всі, що бажають взяти участь в поході, являться в годині 8.30 на площі фестину, де сформується похід. Площа Фестину находиться при стейтовій дорозі з Емгерст до Нортгемтон, 10 хвиль ходу від City Hall в Емгерст. Від City Hall до площі Фестину будуть уставлені дороговкази.

Музичні точки будуть виконані українською бандою з Вунсакет, Р. Ай.

Головним бесідником буде О. РЕВЮК, редактор „Свободи".

Богослуження відправить о. ПРОДАН з Голійок, Масс.

Хор, танцюристи і вправи під проводом учителя В. ПЕТРУСИКА.

Українці згаданих стейтів! Не жалійте труду ні коштів, а заманіфестуймо себе гідно перед чужинцями та спільно внесім протест проти всіх окупантів українських земель. Місто Емгерст є значним науковим осередком і як раз до цего надається. Тож йдім громадно на цей здвиг та докажім, що в нас не остало вже й сліду рабського духа! 119,25

Весь дохід призначений на народні ціли в краю.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

І. Ваврншин, предс. **В. Петрусик,** секр. **Й. Затирка,** кас.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР МАРІЙОНЕТОК ЗІ ЛЬВОВА

ВЕРТЕП НАШ Х ДНІВ

В ШІКАҐО 31. МАЯ: 1. ЧЕРВНЯ 1930.

КОТРИМ КОРАБЛЕМ І КОЛИ?

ПРИЇХАЛИ ДО АМЕРИКИ.

Для кождого се потрібне в отриманню перміту до повороту до Америки чи спроваджения жени і дітий, і т. п. Все те вишукую.

Допомагаю в виробленню пашпортів, пермітів і потрібних віз до виїзду до краю.

Спродаю шифкарти на найскорші кораблі всіх ліній.

При виїзді даю найліпшу услугу аж до відїзду корабля.

Спроваджую з краю рідних і рільників на фарми.

Виробляю всякі правні документи справ маєткових в краю.

Висилаю гроші до краю з ґарантією для виплати на послідній почті американськими долярами.

Користайте з моєї довголітної практики у всіх ділах. Звертайтесь писемно або особисто на адресу:

G. KUNASHEVSKY

20 літ під одним і тим самим адресом: **179 East 3rd Street,**

NEW YORK, N. Y.

СВІЙ ДО СВОГО! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

F U R R I E R (СТОРІДЖ)

довголітний практик зі старого краю і в Америці, продовжує дальше свою форієрську роботу під ч.:

98 ST. MARK'S PLACE, — NEW YORK, N. Y.

(EAST 8th STREET, МІЖ 1. ЕВНЮ І ЕВНЮ А).

Коли хочете користати з нагоди заощадити гроші, — можете даром дістати сторідж, як принесете до переоблення або направи свої річи. Колиж хочете



тільки сторідж, то дістанете за 2%. В мене дістанете футра таньше, як де инде, і з повною ґарантією.— Виконую всякі роботи в обсягу кушнірства.

Нові на замовлення. — Перерібки. — Направки, а також перефарбовую старі на нові. — Заховайте цю адресу, а придасться Вам.

ЧИ ВАШЕ ЗДОРОВЛЯ БІДНЕ?



Багато людей переходять життя лише на пів здібними. Їх мускулярним й нервовим системам брак сили й енерґії, їх спання не є спокійним ані відсвіжуючим, вони мають бідний апетит і недобре травлення, мають клопіт з запором, подражненням нирок або міхура, утрату ваги й подібні недуги, які відбирають силу.

Нуга-Тон є надзвичайно добрим для таких ослаблених, пригноблених станів. Він легко виганяє отруйні матерії з тіла, настроює й реґулює жолудок і кишки й перемагає запір. Він поправляє якість крови, додає нової сили й енерґії ослабленим нервам, мускулам і орґанам, наводить спокійне спання й привертає назад бажання й охоту до життя.

Нуга-Тон продається у всіх аптикарів. Коли ваш аптикар не має його, то попросіть, щоби замовив його для вас від свого гуртового купця.

Нуга-Тон будує лучше здоровля

ПОЗІР! ПОЗІР! БРІДЖПОРТ, КОНН., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ПАРАФІЇ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ ПОКРОВИ МАТЕРИ БОЖОЇ

— відограється представлення —

МАЙСТЕР КОПИТКО

В СУБОТУ, ДНЯ 31-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1930 РОКУ

і

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕР В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ, 34 BEACH ST.

Міжпавзами музика буде приграватн наші пісні!

ВСТУП 50 і 35 ЦЕНТІВ, — ДЛЯ ДІТЕЙ 15 ЦЕНТІВ.

Дорогі Родимці з Бриджпорт і околиці, просимо прибути на се гарне й смішне представлення. Хто прийде то певно не пожалує і тим самим допоможе народній роботі. Кому час не позволяє прийти в суботу, то нехай прийде в неділю.

125 **КОМІТЕТ.**

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

БАНДУРИСТ В А С И Л Ь Є М Е Ц Ь

— виступить на —

К О Н Ц Е Р Т І

— котрий відбудеться —

В УКР. ГАЛІ ГОРОЖАН, 849 NORTH FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1930 РОКУ

в годині 8-мій вечером з слідуючою програмою:

Часть I.	Часть II.
1. З Запорізьких степів	8. Про Морозенка
2. Тарасова ніч	9. Катерина
3. Дощик	10. Весела пісня
4. Про Залізняка	11. Спи, моя дитино
5. З Карпатських гір	12. Передзвони
6. Попадонька	13. Подих української ночі
7. Сніговий	14. Запорізький танець
	15. Журавлі
	16. Веселик
	17. Козак шарівка

РІДНИЙ КРАЙ

ВАМ СПІМНЕТЬСЯ НОВОЮ РЕКОРДОЮ „КОЛУМБІЇ"

27232 Ой не шуми луже і Соколом стрілою. .... Співає квартет „Галицький Боян" з орхестрою І. Криськова

Ой не шуми луже дуже
В зелененькім гаю,
Не завдавай серцю жалю
Що я в чужім краю.

В чужім краю погибаю
Як билина в полю,
Нема кому порадити
Головоньки мої. — і т. д.

27227	Коломийка Тернопільська і Скалатська ...	Орхестра і спів
27228	Богацьке весілля, часть 1 і 2. ...	Спів і орхестра Гуменюка
27231	Спросини і весілля з Сяноцького повіту ...	Голутяки-Кузяни
27226	Докінчення Вінкоплетин і Дарования ...	Орхестра Гуменюка
27225	Полька Рогатинська і Мазурка ...	Орхестра Томаса
27224	Попід ліс зелений і Полька ...	Хлопці Голутяки Орхестра
27223	Фамілійні троблі і Відпуст ...	Евген і Соня Жуковські
27222	Реєнтий на забаві і Троблі з какорочами ...	Е. і С. Жуковські
27221	Іван убийник і Просьба жінки до чоловіка ...	Орхестра Гуменюка
27220	Танець „Гусар" і Козак Жидачівський ...	Орхестра Томаса
27219	Чотирнайцятий рочек смутний настав ...	Дячек і Малютич
27218	Полька „Свобода" і „З Галичини" ...	Орхестра Томаса
27204	Змовини, часть 1—2 ...	Спів і орхестра Гуменюка
27214	Змовини, часть 3, і Богацькі заручини ...	Орхестра і спів
27216	Богацькі вінкоплетини і Післанці ...	Орхестра Гуменюка
27208	Забава в куми і Вальс Соня ...	Жуковський і Лищак
27207	Козак Паляниця і Підирняк ...	Орхестра М. Томаса
20221	В полю і Газдівство ...	Дужий Гончарик і Маліновська
20220	Лемківське радіо з Карпат, часть 1 і 2 ...	Дужий & Ко.
20207	Циганське весілля, часть 1 і 2 ...	Шкимба & Ко.
20212	Циганське весілля, часть 3 і 4 ...	Шкимба & Ко.
20201	Вдова косити просить і Музика у вдови ...	Шкимба & Ко.
20197	Лемківський кермеш, часть 1 і 2 ...	Шкимба & Ко.
20188	Лемківські вечірки, часть 1 і 2 ...	Шкимба & Ко.

Ордеруйте зараз, а будете задоволені нашою обслугою. Всі рекорди 10-цалеві по 75 ц. Пересилку ми самі оплачуємо.

GALICIAN BAZAR

123 AVENUE A, (near 8th St.,) NEW YORK, N. Y.

Природна Метода

є завсіди найліпшою методою. Вживайте багато свіжого повітря і сонця, скільки лише можете, але бережіться затвердження. Ця страшна долегливість руйнує ваше здоровля, спричинює вам біль голови, нищить ваше щастя і доводить до того, що почуваете себе лихо.

Коли Природа остерігає вас перед затвердженням якимнебудь із слідуючих симптомів: недостача апетиту, отяжілість, згага, тиснення під серцем,



Заворот і біль голови

обложений язик, квасний смак устах, злий віддих, здуття, ґази в жолудку, неприємне почуття по їдженню — то ділайте дуже швидко. Не занедбуйте цих недомагань, бо вони можуть зруйнувати ваше здоровля. Уживайте славних цукорків

PARTOLA

Partola принесе вам скору полекшу на затвердження, усуває болі голови, прочищує всю вашу систему травлення, відсвіжує вас, розвеселяє і наповняє вас новою амбіцією. Це є

МЕТОДА PARTOLA

Partola є лагідним і успішним середником. Приємна до вживання, навіть діти її люблять. Препарована науково, відповідно до U. S. Pure Food and Drug Act of Congress. Лікарі її поручають.

Велике пуделко висилаємо за $1.00 відворотною почтою на кожду адресу, а 6 пуделок за $5.00. Почту оплачуємо самі.

ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ НА НАШ КОШТ!

ДАРОМ

На бажання вишлемо вам безплатні пробки тих чудесних цукорків Partola задармо. Виповніть виразним письмом купон і вишліть ще нині на адресу:

PARTOLA PRODUCTS CO.

162 N. Franklin St., Dept. B-18, Chicago, Ill.

Прошу мені вислати безплатно пробки цукорків Partola.

Імя ....

Адреса ....

Місто і стейт ....



ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ЗЕМЛЯКИ з ТЕРНОПІЛЬЩИНИ ТА СКАЛАТЩИНИ!

ДЛЯ ВАС ПРИГОТОВИЛА КОМПАНІЯ

КОЛЮМБІЯ

Columbia

Ваші рідні пісні на рекордах. Кождий з Вас, що живе в Америці, повинен набути сю рекорду. Вона наспівана чоловіком, що приїхав щойно з краю. Коли слухаєте його співу, то з його слів ще чути крайовий дух і Ви неначе віддихаєте крайовим воздухом. Рівночасно Вам здається, що Ви бачите рідні села, поля, пасовиска та тих пастухів, що там весело серед журби виспівують. Отсю рекорду можете набути в Базарі **СУРМА** в Ню Йорку. Пишіть або заходіть по неї сейчас, а рівночасно беріть ще й другі, так, щоби разом було пять, бо менше не висилається.

Кромі сього прислухайтеся другим **МАЙОВИМ РЕКОРДАМ:**

27227F (Коломийка Скалатська і Тер-
(нопільська з співом.

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА, співають: Евген Жуковський, Соня Жуковська і наша Роза Красновська.

27226F (Докінчини Вінкоплетин
(Дарования

УКР. ОРХЕСТРА М. ТОМАСА.

27225F (Тернопільська Мазурка
(Полька Рогатинська

ОРХЕСТРА БРАТТЯ „ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ" зі співом

27224F (По під ліс зелений
(Полька „Хлопці Голутяки"

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ і СОНЯ ЖУКОВСЬКА, з акомпаніяментом орхестри.

27223F (Відпуст
(Фамілійні троблі

Але на сім не конець. Треба перейти катальоґ Колюмбії і виписати собі ріжні инші рекорди наших артистів, що перебувають під пору в Америці. Для прикладу подамо їх імена і деякі з їх рекордів:

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.

27099F (Диктом—Дактом
(Майкові троблі
27101F (Розвід
(Забудькуватий
27105F (Їзда на Европляні
(Пісня Невольника
27090F (Молотник
(Змарнів я
27072F (Не женися сину.
(Старість не радість
27076F (Ой мати-мати, Москаль в хаті
(Ой піду я лугом, лугом
27086F (Ой не шуми луже
(Чорні очи як терен
27124F (Шпорт американський
(Історія з пирогами
27134F (Сльобість
(Такий то штоф
27111F (Лихо
(Пів правди
27065F (Борщик з грибами
(Забрали, забрали
27083F (Зрадниця
(Що грубе то добре
27082F (Лист з краю
(Волокитка
27057F (Соколи, Соколи!
27074F (Там на горі крута вежа
(Ой відси гора
27059F (Коза Дереза
(Велика память

Е. ЖУКОВСЬКИЙ і СОНЯ ЖУКОВСЬКА, з акомп. орхестри.

27222F (Риєнтий на забаві
(Троблі з какорочами

Е. ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА.

27188F (Жива
(Бувай здорова
27184F (Лобода
(Пристріт
27183F (Презент з Европи
(Пан Фрейтер. Е. Жуковський,
(барітон
27174F (Толока
(Зводини
27170F (Фіксований чоловік, ч. 1 і 2
27168F (Старости, часть 1 і 2
27149F (Вдовиця
(Старий, як малий

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА, співає наша Роза Красновська.

27221F (Іван убийник
(Просьба жінки до чоловіка

МУЗИКА ДО ТАНЦЮ

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.

27187F (Метелиця-сніговиця, танець
(Козак Завидія, танець
27178F (Танець по шлюбі
(Полька для всіх
27164F (Запорожець полька
(Танець на вигоні
27106F (Ой, дівчино, дівчинонько
(Коло гаю походжаю
27049F (Бим-бам, полька
(Від кутика до кутика, полька
27050F (Ой, вишеньки, черешеньки,
(коломийка
(Гоп, Марку, покинь сварку,
(козак
27054F (Рах-цях-цях, полька
(Гамай Кицю, полька
27071F (Гуцулка, танець
(Чабан, танець
27093F (Забава в стодолі, часть 1 і 2
27055F (Заручини
(Вінкоплетиня

СКРИПКОВІ СОЛЯ П. ГУМЕНЮКА, барітон Е. Жуковський, сопран Р. Красновська.

27169F (Туга за родиною
(Івана Лопушника
27160F (Вечерниці, часть 1 і 2
27140F (Поправини в Америці, ч. 1 і 2
27136F (Свекруха бе і плакати не дає
(Кум до куми. Е. Жуковський
27131F (Заручини в Америці, ч. 1 і 2
27078F (...або гроші віддай
(...нець під вербами
27091F (До Почаєва на відпуст
(Вівчар на сопілці

27084F (На весіллю при вечері
(Ой козаче біловусий
27070F (Поправини, часть 1 і 2
27079F (Придани
(Пересувини
27085F (Українсько-Русский Тут-Степ
(Ой, пійду я шіхер-вихер, Жи-
(дівочка
27143F (Кума з міста йшла
(Танець мого кума. Укр. Ор-
(хестра Павла Гуменюка

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ
Павла Гуменюка 20 частий 4 великих і 6 малих рокордів, ціна $9.50 з альбомом.

УКР. ОРХЕСТРА МИХ. ТОМАСА.

27220F (Козак Жидачівський
(Танець „Гусар"

ОРХ. БРАТТЯ „ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ" співають: Текля Дячек і Дж. Малютич.

27219F (Чотирнацятий рочок смутний
(настав, часть 1 і 2

ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон.

27151F (Гей, гук, мати, гук
(Розлилися круті беріжечки
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці
(Ой, бре море, бре
27135F (Віє вітер
(Думка про Морозенка

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопрано.

27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш
(Ой летіли білі гуси, розплет.
27132F (Вівці мої, вівці, пастуша пісня
(Через сад виноград, дів. пісня

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон.

27068F (Ще не вмерла Україна
(Марселеза
27075F (Гей Січ іде, красен мак цвите
(Не пора
(Гей там на горі Січ іде!
27034F (Зеленая рута, жовтий цвіт
(Пропала надія
27036F (Туман Яром котиться
(Тихо, тихо, Дунай воду несе
27108F (Ой, зійди, зійди, ясен місяцю
(Як почуєш в ночи
27109F (Розлука, ти розлука
(Повій вітре на Вкраїну

ВОЛОДИМИР ДІЛОВ, бас, і О. ЛОТОЦЬКИНСЬКА.

27165F (Спить жінка, тай не чує
(Танцювала риба з раком, а
(петрушка з пастернаком

ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. (Дірігент Андрій Ґела).

27137F (Вечірний Дзвін
(Чарочко моя

12" $1.25

70010F (Заповіт Шевченка
(Ура у бій і Хто за нами

о. К. КІРСТЮК, барітон.

27113F (Ой, любив тай кохав
(Казав мені батько
27103F (Біду собі купила
(Кучерява Катерина

Д. МЕДОВИЙ, тенор.

27130F (Така її доля
(Карі очи
27121F (Дивлюсь я на небо
(Взяв би я бандуру
27144F (Зажурився чоловік
(І шумить і гуде.
27066F (Ой не світи місяченьку
(Ой іду, іду.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „СУРМА", з акомпаніяментом орхестри.

10" 75 ц.

70015F (Вечерниці, часть 1 і 2
70016F (Вечерниці, часть 3 і 4

о. М. МАРУЩАК, тенор.

27157F (Темна нічка тай не видная
(Ой зацвила колинонька
27153F (Ой не стелися, хрещатий бар-
(вінку
(Журож моя, журо
27147F (Помарніла наша доля
(О, не забудь

МИКОЛА ДАНЧЕНКО, тенор,

27113F (Як я добрався до Америки
(Потпурі з українських пісень

І т. д., без кінця. Хто хоче мати отсі скарби народної пісні, нехай сейчас присилає замовлення. Хто замовляє 10 малих, 75-центових рекордів, тому платимо почту самі, і в той спосіб продаємо рекорди таньше. Кромі сього додаємо безплатно голки до фонографу. При всяких замовленнях адресуйте виразно:

SURMA BOOK and MUSIC COMPANY,
103 Ave. A, New York, N. Y.
МЕЖИ 6-тою і 7-мою УЛИЦЕЮ.

УКРАЇНЦІ!

Коли хочете мати належну й совісну обслугу, зголошуйтесь особисто або пишіть до бюра подорожи

CENTRAL STEAMSHIP AGENCY
111-115 E. 7th ST., NEW YORK CITY

а будете вдоволені.

Ми полагоджуємо всілякі справи досконало й совісно, а то:

1. Продаємо корабельні білети на всі пароплавні лінії.
2. Вишукуємо дати приїзду для тих, котрі їх забули.
3. Стараємося самі по пашпорти, візи, дозволи і взагалі полагоджуємо всякі формальности до подорожи, так, що ніхто не має ніяких трудностей.
4. Полагоджуємо всілякі правничі справи старокраєві з докладним фаховим знанням.
5. Висилаємо гроші найвищше і найпевніше до виплати в американських долярах на останній почті.

CENTRAL STEAMSHIP AGENCY
111-115 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

ПРОГУЛЬКА

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ НА НАЙБІЛЬШІМ ТА НАЙВИГІДНІШІМ КОРАБЛІ В СВІТІ

ЛЕВАЯТАНІ

ЛІНІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВІДІДЕ 28 ЧЕРВНЯ (JUNE 28) 1930 ПІД ПРОВОДОМ

Д-РА ВАСИЛЯ БОРАКА

секретаря Комітету Збаражчан, котрий поїде аж до Збаража, до своїх батьків у селі Черниховцях, та заопікується в дорозі багажом і всіми потребами прогульковців.

Учасники прогульки будуть розміщені в каютах на найлучшім покладі бувшої ТУРИСТИЧНОЇ КЛЯСИ.

ШИФКАРТА в обидві сторони до Львова $209.00
ШИФКАРТА в обидві сторони до Тернополя 211.50

Военний і поголовний податок додатково.

Повища ціна включає один день в Парижі й один день в Берліні.

Відвідайте разом із Вашими дітьми старий край та проведіть літо з вашими кревними, бо подорож винесе дешевше як життя тут на фармі.

Зголошуйтеся сейчас для забезпечення місця на славнім кораблі та виготовлення потрібних документів і віз до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th St.. New York, N. Y.

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ



Кровні, Шкірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умову депресію, Завороти, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Невральгію, Побільшені Залози, ВСІ Хронічні Шкалубини, Легких, Бронкітіс, Носові і Горляні хороби, Ревматизм, Сціятика і Лумбаго. Мущини і женщини щасливо лічені новою удосконаленою методою. Мій особистий догляд чер з цілий час курації. Мої ціни приступні.

Екзамінація крови, химічні тести, Х-Рейс.

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.

СПЕЦІЯЛІСТ **DR. ZINS** ВІД 25 ЛІТ.

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.
межи 4-тою Евнею і Irving Pl.
ГОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-тої рано до 4-тої пол.

ВПРОСТ

BALTIC AMERICA LINE



BALTIC AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІГОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найпоспішнійшими і найвигіднійшими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІГОМ.

Поспішні і вигідні получення залізничі можна дістати в ДАНЦІГУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнизчі. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого рода инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуванням і переношенням багажу, умучуючим подорожуванням залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

кабелем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Республики

ҐАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ БАЛТІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ

коли шлете гроші.

Голоситься до місцевих аґентів або

BALTIC AMERICA LINE
8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Другі офіси в Pittsburgh, Chicago, San Francisco, Seattle і в англійських містах Канади.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРІБНО МУЩИН І ЖЕНЩИН
до продажі реальностей на передмістю. Добра нагода заробити гроші. Платня і комісове. Голоситись межи годиною 10 а 11.30 рано до **Court Square Bldg., 2 Lafayette Street, New York City, Room 1702.** 122-4

THE BROTHERS EMPLOYMENT AGENCY,
427 EAST 6th STREET,
(Between 1st Ave. & Ave. A.)
NEW YORK CITY.

Маємо працю для мущин і женщин. Даємо роботу за дешеву ціну. 116-

Власт. **Іван і Е. Андрушко.**

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах, займається переглядженням абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
9 LIVINGSTON PLACE,
NEW YORK CITY
ріг 16th Street (ч. 318 East)
напроти нового шпиталю межи
1st Ave. і Stuyvesant Park.
Telephone: Stuyvesant 5760.

Dr. SIMON BLOOM,
Спеціяліст від ушей, носа і горла.
1530 SHERIDAN AVE., NEW YORK
Near Mt. Eden Avenue.
Години офісові: 9—11 рано.
Телефон: Davenport 0697.
83 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.
Години офісові: 1-2 попол., 6-7.30 веч.
Телефон: Orchard 2949.

Dr. A. L. CEASAR
спеціяліст у всіх хоробах
ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА
Години: 127 EAST 84th STREET,
10—12 межи Park і Lexington Ave
6—8 NEW YORK, N. Y.
В неділі від 10 рано до 1 пополудня.



ПРОДАЄ
ДОМИ
в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16-

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Тепер можна купити гарний новий дім в середині міста **КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.** Вже много домів продано і дальше будується. Ціна дуже приступна і на легкі сплати. Вплати $500.00.

Голоситься до будівничого в неділю, від год. 1 до 6 пополудни. 53-5

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

НОВА ПРОПОЗИЦІЯ СОРОЧОК — Не треба грошей ні знання. Комісове згори. Зразки даром. **Madison Products, 562 Broadway, New York City.**

ПОЩО ХОРІТИ!



Коли наш зільний чай, виробльований найславнішими докторами, може вам помочи. Хто пришле $1.10, то одержить пачку чаю і безплатно „Домашний Лікар" на українській мові. Пишіть на адресу: 89-

M. J. MEDICAL CO.,
2048 N. ROBEY STREET (Dept. S.)
CHICAGO, ILL.

Zonite

For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.



ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ



ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жаданне, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, уміркованi ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 113—

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

МІЗАР
Король НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ.



Випробований середник на улекшення Ревматизму і перестуди, біль в руках, ногах, крижах, плечах, зимно у ногах, а поза шкіру якби мурашки лазили, і на улекшення дихавиці і всякої пухлини. — МІЗАР, великий слоїк $6.25, малий $4.25. — ЗДРОЯНКА цей середник здержує випад волосся, усуває порплі і помічний на порост волосся. Ціна за фляшочку $1.25. Належитість висилати разом зі замовленням, коли він не поможе, то звернемо вам вашу належитість. Пишіть на сю адресу: 31—

F. SOROKOWSKI,
2152 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ
Ми робимо гарні похорони
ПО $150



Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:
Офіс: 485 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

From Youth to Age

There are three traying periods in a woman's life: when the girl matures to womanhood, when a woman gives birth to her first child, when a woman reaches middle age. At these times Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound helps to restore normal health and vigor.

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND
LYDIA E. PINKHAM MED. CO., LYNN, MASS.

If you will fill in the coupon and mail to the Lydia Pinkham Medicine Co., they will be glad to send you a copy of Lydia E. Pinkham's Private Text Book, **free of charge.**

Name..............................
Street..............................
Town..................State..................Dept. MF

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ



Обслуга чесна і дешева.
Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
34 E. 25th St., Bayonne, N. J.
Telephone 540

ЛІКАРСТВО ЩО НІКОЛИ НЕ РОЗЧАРОВУЄ

"Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки," славний лік на недомагання нирок, печінки, міхура і кишок. Легкі і приємні. В них є цілющі прикмети, що стали популярними ще з року 1696. Вам треба звільнити своє тіло з отруй. Треба скріпити організм і зділати його здатним. В кожній аптиці; в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на кожнім пуделку.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

ПОЗБУДЬТЕСЯ ШКІРНОЇ НЕДУГИ

через уживання знаменитої Гоючої Масти „SAWIEC", котра принесла скору поміч тисячам, які є вповні вдоволені з її знаменитого результату.

У всяких випадках, як: екзіма, свербіння, опарення, попечення, задавнені рани, текучі рани і всякі другі шкірні недомагання, всегда уживайте цю знамениту масть. Вдоволення ґарантоване. Висилаємо „Sawiec" на кожну адресу. Замовте сьогодня, ціна $1.00, а заплатите листоношови при дорученню.

WAKIE PRODUCTS CORP.
Dept. U-10, BLOOMFIELD, N. J.
Дж. Ващкевич, антикар-власитель.

WAKIE PRODUCTS CORP.

ФАРМИ!

ФАРМА 135 акрів, 102 обробленої землі, 33 ліса, соняшна земля, великий потік і керниці, дім 12 кімнат, 4 кімнати на першім, а 8 кімнат на другім поверсі, пивниця, барна на корови, барна на 4 коні і гарадж, дріб, 8 дійних коров, 6 ялівок, 200 курей, 900 курчат, 14 качок, 4 безроги і трактор та вся фармерська машинерія. Фарму виміняю за дім в місті. Хто хотів би зробити таку заміну нехай голоситься особисто до: 119-37

PH. D. FILANOWSKY,
Real Estate Broker,
92 Main Street, Flemington, N. J.
Telephone: 332 L

ПОЗІР, РОДИМЦІ!
НА ПРОДАЖ ФАРМИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

Родимці! Тепер є найліпший час купувати фарми тому, що є засіяні і засаджені. Маю кількадесять фарм, які хочуть старушки-фармері спродати або виміняти за праперти в місті.

ФАРМА 186 акрів, земля урожайна, 15 акрів ліса, гарні будинки, вода, сад, 15 коров, 6 ялівок, 1 бугай, 3 гарні коні, 10 безрог, стадо курей, знаряддя, машинерія. Ціна за все $6,000, готівкою $2,000.

ФАРМА 165 акрів, 20 акрів ліса, гарні будинки, 16 коров, 1 бугай, 4 ялівки, безроги і стадо курей, машинерія і знаряди, 3 гарні коні. Ціна за все $4,000 готівкою.

Фарми знаходяться в гарнім положенню, близько шкіл і костелів, маркету, місточок і міст як Rome, N. Y., де люде працюють по фабриках ніч і день. Отже купуйте фарми в таких околицях, де можете легко спродати свої продукта. Пишіть нині або приїзджайте впрост до: 120-5

JOHN F. MACIAG,
302 South George St., Rome, N. Y.
Telephone: 2231.

Листи можна писати в українській, англійській або польській мовах.

ФАРМИ! ФАРМИ!

МАЄМО НА ПРОДАЖ богато фарм на молочарні, тютюн і годівлю курей, меньші і більші, по всяких цінах. Готівки треба від $1,500 в гору, решта на морґедж, за який можете мати для вашої родини фарму і дім. Говоримо по українськи. По інформації пишіть до: 12-

CHAS. R. VAN TASCHER,
647 Main Street, Hartford, Conn.

ХТО ЗАМІРЯЄ КУПИТИ ЩОСЬ НАДЗВИЧАЙНОГО?

ФАРМА 27 АКРІВ, земля огородова, около 3 акри грубого ліса, великий сад з понад 550 овочевих дерев. Дім 8 кімнат і другі будинки в добрім стані. Фарма знаходиться при отвертій дорозі, близько міста і школи, знаменита на ярину або годівлю курей. Великий дохід з овочів. Ціна дуже приступна, готівкою тільки $1,000. Голоситесь до:

K. F. KRYGIER,
570 Manhattan Avenue,
(Greenpoint) Brooklyn, N. Y.

МАЮ НА ПРОДАЖ 50-АКРОВУ ФАРМУ,

20 акрів доброї виробленої землі, 30 акрів ліса і пасовиска, дім 6 кімнат і другі два великі будинки, 100 курей, 1 кінь, 3 молоді корови і вся машинерія до обробдування землі. — Ціна $2,450, готівкою $1,000. Пишіть або приїжджайте на адресу: 12-

G. W. DOBOSH,
R. 1, Titusville, Pa.

ЗАМІНЮЮ доми, фарми, лоти, готелі, гараджі і взагалі ріжного рода бизнеси, на що Ви би тільки не хотіли, я все маю. Коли Ваша власність знаходиться не дальше як 200 миль від Филаделфії, так я Вас можу обслужити; не робить ріжниці чи то Пенсилвенія, Ню Джерзи чи Ню Йорк стейт. Подайте мені Ваші інформації і жадання в першому листі, а я до Вас зараз прибуду. 12—

WALTER KOSTETSKI,
Business and Real Estate Broker.
Roosevelt Bld. at Phila. City Line,
Langhorne, Pa.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК



ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568